

INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK

ETISKE REGLER FOR FORRETNINGSPARTNERE

1 INNLEDNING

Institutt for energiteknikk («IFE») etterstreber å gjennomføre sin forretningsaktivitet på en ansvarlig måte, med grunnlag i plikten til å respektere menneskerettighetene, verne helse, sikkerhet og miljø, motarbeide korrupsjon og benytte anstendig forretningspraksis. Vi søker å bidra til en mer bærekraftig verden, både for vår planet og dens innbyggere. Vi søker å innarbeide bærekraft i alle våre aktiviteter og i vår daglige forretningsdrift. For å oppnå dette må vi samarbeide med våre leverandører, mellomledd og forretningspartnere.

Disse etiske reglene («Reglene») angir prinsipper for ansvarlig forretningsdrift som er forventet i all aktivitet der IFE er involvert, og gjelder for alle forretningspartnere, leverandører, mellomledd og andre partnere som er direkte knyttet til IFEs forretningsvirksomhet (samlet omtalt som «Partnere»). Vi forventer at våre Partnere vil gjøre sine egne partnere oppmerksom på disse Reglene.

Reglene er basert på FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, ILOs¹ kjernekonvensjoner om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet, FNs bærekraftsmål, FNs prinsipper for ansvarlig næringsliv og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Kravene som er nedfelt i disse Reglene, fastsetter minstestandarder. Der hvor konvensjoner, nasjonal lovgivning og forskrifter gjelder det samme forholdet, skal den høyeste standarden alltid ha forrang.

2 OPPTRE MED INTEGRITET OG I SAMSVAR MED GJELDENE REGLER, FORSKRIFTER OG RETNINGSLINJER

Alle Partnere forplikter seg til å gjennomføre sine forretningsaktiviteter på en etisk måte ved å opprettholde en kultur for integritet, ærlighet, gjennomsiktighet og overholdelse av bestemmelser.

I tillegg til overholdelse av disse Reglene skal alle Partnere overholde gjeldende lokale, nasjonale og internasjonale lover, regler, forskrifter og krav ved levering av varer og/eller tjenester produsert for eller levert til IFE.

3 SAMFUNNSANSVAR

3.1 Respekt for menneskerettighetene og arbeiderrettighetene

IFE forplikter seg til å beskytte og respektere grunnleggende menneskerettigheter og arbeiderrettigheter for alle som er påvirket av våre aktiviteter. IFE forventer at Partnere på samme måte forplikter seg til å respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeiderrettigheter.

¹ ILO: International Labour Organization, Den internasjonale arbeidsorganisasjonen

Partnere skal sikre at alle tjenester, varer og andre leveranser til IFE er produsert under forhold som er i samsvar med kravene i denne artikkel 3. Dette omfatter å påse at disse Reglene blir overholdt i Partnerens egen leverandørkjede.

I disse Reglene er «**menneskerettigheter og arbeiderrettigheter**» definert som internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeiderrettigheter slik de kommer til uttrykk i internasjonale avtaler, inkludert, men ikke begrenset til FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, Konvensjonen om økonomiske, kulturelle og sosiale rettigheter av 1966, Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966, ILO-konvensjon nr. 29 og 105, ILO-konvensjon nr. 87 og 98, FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO-konvensjon nr. 138 og 182, ILO-konvensjon nr. 100 og 111 og FNs kvinnekonvensjon.

3.2 Rett til å organisere seg

Partnere skal sikre at alle ansatte og arbeidere har rett til å slutte seg til eller ikke slutte seg til enhver gruppe slik det tillates av og i samsvar med gjeldende lokale og nasjonale lover, og friheten til å organisere seg og til å inngå i kollektive forhandlinger. Partnere skal ikke gripe inn mot eller diskriminere arbeidere som velger å slutte seg til slike frie organisasjoner og delta i kollektive forhandlinger. Der hvor retten til organisering og kollektive forhandlinger er innskrenket av nasjonal lovgivning, skal leverandører legge til rette for, og ikke hindre, alternative metoder for uavhengig og fri organisering og forhandlinger.

3.3 Barnearbeid

Partnere skal sikre at det ikke blir benyttet barnearbeid i produksjonen eller distribusjonen av varer og tjenester til IFE. Et barn er en person under minstealder for ansettelse i henhold til lovgivningen i det landet der produktet (eller deler av det) eller tjenestene blir hentet fra, eller, i fravær av lovgivning, under minstealder for gjennomføring av obligatorisk skolegang.

3.4 Tvangsarbeid

Partnere skal ikke benytte, eller i sin leverandørkjede tolerere, noen form for slaveri, straffarbeid, tvangsarbeid, gjeldsarbeid, ufrivillig, militært eller tvangspreget arbeid eller noen form for menneskehandel.

Alt arbeid må utføres frivillig og uten trussel om noen form for straff eller sanksjoner.

Ingen identitetspapirer, pass eller arbeidstillatelser som er utstedt av myndighetene og tilhører en ansatt, skal tilbakeholdes av Partneren som en betingelse for ansettelse.

Arbeidernes rett til å forlate arbeidsplassen etter endt arbeidstid eller til å avslutte sitt arbeidsforhold etter en rimelig oppsigelsesperiode og motta skyldig lønn skal respekteres av leverandøren. Dette gjelder også for lokale arbeidere og migrantarbeidere.

3.5 Regulær ansettelse

Partnere skal sikre at alle deres ansatte og arbeiderne i leverandørkjeden mottar en arbeidskontrakt som må være skrevet på et språk de forstår.

Forpliktelser overfor ansatte under internasjonale konvensjoner og nasjonale trygdelover, samt forskrifter som kommer til anvendelse ut fra det regulære ansettelsesforholdet, skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (slik som kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underleverandører eller andre former for ansettelsesforhold.

3.6 Arbeidstid, lønn og ytelser

Partnere skal sikre at den ukentlige arbeidstiden ikke overskrider nasjonalt lovbestemte standarder. Arbeidere skal alltid motta overtidsbetaling, der minstesatsen skal være i samsvar med nasjonalt lovbestemte standarder.

Lønn og ytelser til Partnerens ansatte og/eller arbeidere må oppfylle lovbestemte minstesatser og bransjestandarder uten noen uautoriserte fradrag.

3.7 Helse og sikkerhet

Partnere må sørge for trygge og rene forhold for arbeidere på arbeidsplasser og i boliginnretninger. Det må foreligge klare prosedyrer for å sikre overholdelse av forskriftsmessige standarder for helse, sikkerhet og miljø på arbeidsplassen.

3.8 Ikke-diskriminering

IFE forventer at alle Partnere behandler enhver med imøtekommenhet og respekt, uavhengig av rase, kjønn, nasjonal eller sosial bakgrunn, funksjonshemming, seksuell orientering, religion osv. Det oppfordres til et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø med like muligheter for alle arbeidere.

Alle ansatte må behandles rettferdig og uten å bli diskriminert, uavhengig av form for ansettelsesforhold.

Partnere må ikke diskriminere en ansatt på grunnlag av alder, kjønn, seksuell orientering, rase, etnisitet, funksjonshemming, religion, politisk tilhørighet, fagforeningsmedlemskap, nasjonal herkomst, sivilstand eller graviditet eller av noen annen grunn under rekruttering eller i forbindelse med andre forhold knyttet til ansettelse.

Partnere må sørge for at ingen former for trakassering eller trusler om trakassering forekommer i arbeidsstyrken. Alle former for, eller trusler om, fysisk, psykisk, seksuell eller verbal trakassering må være forbudt og ikke tolerert.

3.9 Tiltak for å sikre respekt for menneskerettighetene og arbeiderrettighetene

Partnere skal iverksette effektive tiltak for å sikre at deres aktiviteter under kontraktsforholdet med IFE respekterer menneskerettighetene og arbeiderrettighetene i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. For dette formålet skal Partnere ta alle rimelige skritt for å unngå, eller på en hensiktsmessig måte motvirke eller avhjelpe, inkludert gjennom etablering av hensiktsmessige klagemekanismer, negative virkninger for menneskerettigheter og arbeiderrettigheter som de eller noen av deres tilknyttede selskaper eller noen leder, direktør, agent, representant eller ansatt hos en Partner eller slike tilknyttede selskaper kan gi opphav til eller medvirke til.

Partnere skal kartlegge risikoen for brudd på menneskerettighetene og arbeiderrettighetene i sin leverandørkjede og skal ved bruk av en risikobasert tilnærming aktivt søke å ivareta menneskerettighetene og arbeiderrettighetene i leverandørkjeden. Partnere skal etter beste evne sikre at avtaler med leverandører inneholder de samme kravene og forpliktelsene som disse Reglene.

Partnere skal gi raskt og skriftlig svar på alle spørsmål fra IFE vedrørende overholdelse av de forpliktelsene som fremgår av denne artikkel 3.

Partnere forplikter seg til å gi IFE umiddelbar skriftlig underretning dersom det oppdages noen mangel på overholdelse av denne artikkel 3. I slike tilfeller skal en Partner umiddelbart treffe tilstrekkelige avhjelpende

tiltak for å minimere enhver negativ virkning for IFE og ethvert potensielt brudd som er begått mot menneskerettighetene og arbeiderrettighetene.

4 MILJØ

4.1 Miljøansvar

Partnere forplikter seg til å handle på en miljømessig ansvarlig og effektiv måte og til å overholde nasjonale og internasjonale lover og resolusjoner for beskyttelse av miljøet. Partnere forplikter seg til å minimere forurensning, fremme effektiv og bærekraftig bruk av ressurser, inkludert energi og vann, og til å minimere utslipp av klimagasser i produksjon og transport.

4.2 Miljøstyringssystem

Partnere skal ha etablert et miljøstyringssystem, som skal bestå av de følgende elementene som et minimum:

- Et system for selskapets miljømål og miljøhandlingsplan
- En strategi for kompetanse på miljøområdet
- Rutiner som sikrer at kontrakten oppfylles på en måte som ikke skader miljøet

Partnere kan presentere selskapets kvalitetsstyringssystem eller miljøstyringssystem i henhold til ISO 14000, EMAS eller andre likeverdige systemer verifisert av tredjeparter.

5 ETISK FORRETNINGSDRIFT

5.1 Tiltak mot korrupsjon

Partnere skal overholde alle lover som angår bestikkelser, korrupsjon, bedrageri og andre former for forbudt forretningspraksis.

Ingen agent, tilknyttet enhet, ansatt eller annen person som opptrer på vegne av en Partner, skal, verken direkte eller indirekte, tilby eller motta noen form for bidrag, bestikkelse, rabatt, gevinst, betaling med hensikt å påvirke beslutninger, ulovlig provisjon eller annen betaling til eller fra enhver person, privat eller offentlig, i en hvilken som helst form, enten i form av penger, eiendom eller tjenester (i) for å oppnå eller gi en begunstigelse i inngåelse av forretningsavtaler, (ii) for å betale eller motta betaling for en begunstigelse for allerede inngåtte forretningsavtaler, (iii) for å oppnå eller gi spesielle innrømmelser eller for spesielle innrømmelser som allerede er oppnådd eller gitt, eller (iv) for noe annet ulovlig eller utilbørlig formål.

Partnere skal ha implementert systemer for internkontroll og skal organisere sine aktiviteter på en måte som forebygger og avdekker økonomiske misligheter, inkludert korrupsjon, tyveri, underslag, bedrageri, misbruk av betrodde midler, protesjering og nepotisme.

5.2 Gaver og bevertning

Partnere skal ikke, verken direkte eller indirekte, motta eller tilby gaver, herunder til IFEs ansatte eller personer som representerer IFE, eller noen i nær slekt med disse, med mindre gaven er av ubetydelig verdi. Penger skal ikke under noen omstendigheter mottas eller tilbys som gave. Bevertning, slik som sosiale arrangementer, måltider eller representasjon, kan aksepteres dersom det foreligger et legitimt forretningsformål og kostnaden

holdes innenfor rimelige grenser. Reiseutgifter for en person som representerer Partneren, skal betales av Partneren. Bevertning, utgiftsdekning eller gaver skal ikke tilbys eller mottas i situasjoner knyttet til budgivning, forhandlinger eller tildeling av kontrakter.

5.3 Interessekonflikter

En interessekonflikt oppstår når den enkeltes personlige relasjoner eller interesser vil kunne påvirke, eller vil kunne oppfattes som å påvirke, den enkeltes beslutninger ved opptreden på leverandørens vegne.

Partnere skal sikre at verken selskapet, dets direktører eller ansatte innehar noen eksterne posisjoner eller engasjementer som vil kunne representere en interessekonflikt i relasjon til Partnerens arbeid for IFE.

6 SANKSJONER OG EKSPORTKONTROLL

Partnere skal overholde nasjonale og internasjonale lover om handelskontroll som omfatter forretningstransaksjoner med land, selskaper og personer (sanksjoner) og transport av varer og tjenester, programvare eller teknologi mellom land (eksportkontroll). Partnere skal kreve den samme opptreden av sine underleverandører.

Partnere skal ikke importere, eksportere, reeksportere eller overføre, verken direkte eller indirekte, noen varer, tjenester, programvare eller teknologi i strid med eksportrestriksjoner som har blitt pålagt eller kan bli pålagt av noe land eller noen organisasjon, herunder Norge, De forente nasjoner og Den europeiske union, og heller ikke foreta eller avstå fra å foreta noen handling der dette vil gi opphav til brudd på slik kontroll eller slike restriksjoner, og skal sikre at det etableres og opprettholdes hensiktsmessige tiltak for merking og håndtering av slike varer, tjenester og teknologi.

7 RAPPORTERING AV PROBLEMER

Partnere oppfordres til å rapportere til IFE om problemer på ethvert område. Dersom Partnere oppdager alvorlige negative virkninger som de enten gir opphav til, bidrar til eller er forbundet med, må leverandørene umiddelbart informere IFE og legge frem en plan for å rette opp virkningen.

8 GYLDIGHETSOMRÅDE OG OVERHOLDELSE AV DE ETISKE REGLENE

Disse Reglene gjelder for alle IFEs Partnere.

Partnere må kunne dokumentere sin overholdelse av disse Reglene. Dette omfatter dokumentert belegg og at IFE eller en tredjepart utpekt av IFE har rett til å gjennomføre revisjoner. Revisjoner kan omfatte inspeksjon av anlegg, gjennomgang av en leverandørs dokumenter og forretningspraksis, og samtaler med ansatte.

I tilfeller der det foreligger brudd på disse Reglene, kan IFE suspendere eller si opp avtalen med Partneren.

9 YTTERLIGERE INFORMASJON

Eventuelle spørsmål som Partnere måtte ha vedrørende disse Reglene, skal rettes til IFEs direktør for strategi, bærekraft og kommunikasjon.

Disse Reglene skal formidles internt til IFEs personale og eksternt til alle Partnere.